

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Domnului Radu Marian,
Președintele Comisiei economie, buget și finanțe**

AMENDAMENT

la Proiectul de lege pentru modificarea Legii concurenței nr.183/2012
(nr. 99 h.201 din 12.04.2023)

În temeiul art.59 și 65 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, cu modificările ulterioare, și a art. 17 alin.(2) litera j) din Legea nr.39/1994 despre statutul deputatului în Parlament, cu modificările ulterioare, se prezintă următoarele amendamente:

1. Articolul I a proiectului de lege, se modifică după cum urmează:

1.1 La pct.4 din proiectul de lege, se exclude cuvântul "*independentă/e*" din tot cuprinsul Articolului 4, respectiv acesta va avea următorul conținut:

” Noțiuni principale :

acord – orice formă (verbală sau scrisă) de manifestare a voinței comune cu privire la comportamentul pe piață, exprimată de două sau mai multe întreprinderi;

acord orizontal – acord sau practică concertată ce se realizează între două sau mai multe întreprinderi care funcționează pe piață la același (aceleași) nivel (niveluri);

concurent – întreprindere care este activă pe o piață relevantă;

concurent potențial – întreprindere care nu este activă pe o piață relevantă, dar care, în cazul unei creșteri permanente a prețurilor relative cu 10%, ar putea efectua investiții suplimentare necesare sau ar putea suporta alte costuri de transformare necesare pentru a intra pe piața relevantă respectivă într-un termen de maximum 3 ani;

concurență – rivalitate economică, existentă sau potențială, între două sau mai multe întreprinderi pe o piață relevantă, când acțiunile lor limitează efectiv posibilitățile fiecăreia dintre ele de a influența unilateral condițiile generale de

circulație a produselor de pe piața respectivă, stimulează progresul tehnico-științific și creșterea bunăstării consumatorilor;

practică concertată – formă de coordonare a acțiunilor între întreprinderi și/sau grupuri de întreprinderi, prin care cooperarea practică dintre acestea înlocuiește în mod intenționat riscurile concurenței fără ca întreprinderile sau grupurile de întreprinderi să fi încheiat un acord în acest sens.”

1.2 Noțiunea de ” *întreprindere independentă*” se exclude din lista noțiunilor/definițiilor principale ale Articolului 4.

Motivare: *Propunerile din proiect contravin normelor și jurisprudenței europene. Este afectată capacitatea Consiliului Concurenței de sancționare a unor acorduri incidente în practică. În special cu referire la procedurile de achiziție, întreprinderile își asumă în mod independent participarea, inclusiv prin completarea declarațiilor în DUAЕ, astfel, chiar și în situația în care acestea ar fi dependente, își asumă consecințele urmare a participării.*

Excluderea noțiunii de întreprindere independentă din proiect este necesară odată cu lipsa unei asemenea noțiuni precum și lipsa unei asemenea abordări, atât în normele, cât și în practica Uniunii Europene.

2. La pct.24 din proiectul de lege:

- se exclude lit.h) alin.(1) de la Articolul 41 .

Motivare: *examinarea rapoartelor de investigație de către Plenul Consiliului Concurenței constituie o imixtiune în activitatea raportorului, fiind posibilă influențarea poziției raportorului și a derulării investigației, contrar normelor potrivit cărora raportorul este independent în investigarea cazului. Suplimentar, aceste prevederi contravin principiilor expuse în normele și practica europeană, care prevăd separarea atribuțiilor de investigație de atribuțiile decizionale.*

Este necesar de a interzice expres imixiunea membrilor Plenului Consiliului Concurenței (care de fapt reprezintă o cvasi-instanță) în procesul de investigație. Membrii Plenului Consiliului Concurenței sunt antrenați în luarea deciziilor urmare a prezentării raportului lucrat de echipa de investigație și examinării observațiilor întreprinderilor vizate, altor opinii în cadrul audierilor și din acest motiv nu pot fi, în același rând, și investigatori și persoane cu competență decizională. Dreptul la apărare în astfel de situație nu poate fi considerat asigurat.

3. pct. 32 din proiect:

- la articolul 53, alin.(1) textul ” 30 de zile calendaristice ” se substituie cu textul ”45 de zile calendaristice”.

Motivare: Examinarea preliminară presupune acumularea de probe (solicitări de informații, accesarea bazelor de date), cu sistematizarea informațiilor acumulate în vederea stabilirii lipsei sau existenței încălcării concurențiale, care se finalizează cu respingerea plângerii sau cu inițierea investigației pe presupusele cazuri de încălcarea a legislației concurențiale.

Prin urmare, termenul de 30 zile este unul insuficient pentru examinarea corectă, multiaspectuală și calitativă a unei plângeri, care în consecință pot atrage utilizarea incorectă a resurselor umane și financiare ale autorității, și care de-a lungul timpului s-a demonstrat ca fiind insuficient.

4. pct. 38 din proiect , articolul 56 ², alin.(1) lit.f) , va avea avea următorul conținut:

- ” să fie asistat de avocat. Lipsa acestuia nu poate fi invocată ca motiv de amânare a începerii sau continuării inspecției . ”

Motivare: Modificarea art.56 ² , alin.(1), lit. f), prin excluderea parțială a textului inițial propus în proiect, este esențială. Or, inspecțiile inopinate sunt un instrument de acumulare a probatoriului, respectiv, nu pot fi alocate 2 ore pentru așteptarea avocatului, iar practica demonstrează că în acest timp probatoriul este distrus.

Redacția nouă nu face decât să distrugă acest instrument de colectare a probelor, respectiv dosarul este lipsit de un probatoriu concludent.

Concluzii generale asupra proiectului :

Similar statelor UE, în vederea accelerării examinării în instanța de judecată a deciziilor Consiliului Concurenței și reieșind din experiența care trebuie să o dețină un judecător care examinează cazuri de o asemenea complexitate, a fost propusă substituirea instanței de fond cu Curtea de Apel Chișinău. Inițiatorul - Ministerul Economiei a decis excluderea acestei propuneri. Examinarea deciziilor în instanța de judecată durează și 8-9 ani, Consiliul

Concurenței nu are pârghii de asigurare a executării, în acest timp întreprinderile sunt lichidate, dau faliment etc.

Impulsul de a modifica Legea Concurenței este generat de necesitatea transpunerii la nivel de cadru normativ național a Directivei (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 Directivei (UE) 2019/1 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne. Cu toate acestea, cele mai relevante aspecte din Directiva menționată nu au fost transpuse, după cum urmează:

1. Asigurarea independenței financiare a Consiliului Concurenței și asigurarea resurselor financiare suficiente pentru plăți salariale corespunzătoare riscurilor, responsabilităților - nu a fost introdus în proiect. Proiectul nou doar modifică textul - sensul rămânând același.

Practica UE prevede dreptul autorității de concurență de a-și forma bugetul inclusiv dintr-un procent din bugetul Regulatorilor. Aceasta ar fi o oportunitate de majorare a bugetului Consiliului Concurenței, or angajații din cadrul Consiliului Concurenței examinarea practicile anticoncurențiale realizate inclusiv de către întreprinderile care activează pe piețele reglementate, practici care urmează să fie curmate de către autoritățile de reglementare ex ante.

2. Plăți salariale corespunzătoare atribuțiilor angajaților implicați nemijlocit în activitatea de investigație NU sunt prevăzute - contrar Directivei și a normelor UE. Fluctuația de personal depășește 28% în mare parte datorită acestui fapt.

3. Angajații implicați nemijlocit în activitatea de investigație NU sunt protejați de lege în fața întreprinderilor în privința cărora propun adoptarea unor sancțiuni de MILIOANE. Responsabilitățile acestora depășesc cu mult responsabilitățile ofițerilor de urmărire penală, a procurorilor etc. Un proiect anterior viza atribuirea statutului special acestora și protejarea identității, la etapa actuală angajații care au câte 8-13 mii lei salariu propun stabilirea amenzilor de milioane, corespunzător și feedback-ul din partea businessului.

4. Indemnizația specificată care urmează a fi achitată angajaților pentru a păstra conflictul de interese cel puțin un an este retrasă în cazul reîncadrării în câmpul muncii (pct. 17 din proiect, art. 331). Angajatul nu poate supraviețui o perioadă mare cu o asemenea indemnizație, iar angajarea acestuia într-un domeniu pe care nu l-a investigat sau cu care nu a avut tangență nu poate fi limitat prin lege.

5. Proiectul legii, conține atribuții noi pentru autoritate (sector feroviar, practici comerciale neloiale, publicitate), totuși nu conține majorări de salariu corespunzătoare.

Iulia Dascălu
Deputată în Parlamentul Republicii Moldova

Digitally signed by Dascălu Iulia
Date: 2023.06.28 13:52:40 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

